

tystat kare

FOTO: PAUL HANSEN/PRESSENS BILD

karna mot honom först dök upp. Nu tiger de still.

lig krönika, signerad med Nilssons namnteckning i faksimil.

ANDERS CARLGRÉN

Anders Carlgrén är frilansjournalist och har skrivit en längre artikel för Moderna Tider om kulturellens hållning i Alcalá-fallet. Hela artikeln kan läsas på www.modernatider.se under Moderna Tider nyhet.

Bröd och skådespel fungerar fortfarande

Romarna krävde bröd och skådespel av sina kejsare. Under mer än 500 år var spektakulära, ofta våldsamma och blodiga, tillställningar på olika arenor fritidsnöjet för massorna över hela det väldiga romerska riket. Än i dag är nöjens makt över folket påtaglig.

Antikens historia

Gladiators and Caesars. The power of spectacle in ancient Rome
Red. Eckart Köhne & Cornelia Ewigleben
Red. engelska versionen Ralph Jackson
British Museum Press, 2001

Man körde inte Formel 1, men fartfyllda, livsfarliga kapplöpningar med hästdragna stridsvagnar hörde till de absoluta höjdar- nöjerna. TV4 körde inte Gladiatoreorna på bästa sändningstid, men välbeväpnade yrkesmän gjorde chop suey av varandra på riktigt. David Attenborough kröp inte tätt in på en bergsgorilla i Rwanda mellan sporten och långfilmspreisen på dum- burken, men kristna martyrer, besegrade folkslag och andra suspekta element upplevde återkommande närkontakt med ryttande lejon och tigrar ...

PÅ DET HELA TAGET kan man nog säga att det romerska imperiets européer inte hade något att avundas oss, när det gäller nöjen och kittlande spänning. Däremot har våra dagars härskare en hel del att avundas Roms kejsare och småpåvar ute i provinserna! Visserligen var många dagar helgdagar, vilda åt bloddrypande nöjen – ja, mer än halva året upptogs av allmänna

helgdagar, som krävde magnifika och dyra shower med människor och djur – men det var ett rimligt pris för att hålla böblen i schack. Sänk matmomsen med 10 procent och kör sport, frågelekar, soffprogram, sport, sport och lite småsexig muskelshow dagarna i ända på tv, så slipper man medborgare som ondgör sig över allt från en utbildningspolitik i förfall till hål i vägnarna! Till och med galna kor och grisar med munnsår kan glida undan i glömskornas dimma.

Det är ju, nu som då, som poeten Juvenal (60–141) skrev:

The public has long since cast off its cares; the people that once bestowed commands, consulships, legions and all else, now meddles no more and longs eagerly for just two things: *panem et circenses* – bread and circuses.

I *Gladiators and Caesars* ges en inträngande bild av kopplingen mellan nöjesindustrin och politik, men också av gladiatorernas liv och arbete. De romerska nöjerna kan tyckas bestialiska, men de tillfredsställde

samma behov av spänning och hjälte- och idoldyrkan, som i dag ger upphov till den massmediala bevakningen av sport. Att organisera gladiatorspel och andra massnöjen i Rom blev med tiden alltmer intimt knutet till det politiska spelet. I likhet med dagens sport-, musik- och filmstjärnor var romarrikets gladiatorer, kuskar och skådespelare folkhjärtar. Deras dragningskraft utnyttjades skamlöst av kejsare och politiker.

BAKGRUNDEN TILL *Gladiators and Caesars* är den stora utställning om den romerska nöjesindustrin, som nyligen avslutade sin Europaturné. I ett flödande rikt bildmaterial visas de materiella kvarlevorna av denna industri upp.

Som R G W Anderson, chef för The British Museum, framhåller i ett förord aktualiserar utställningen och boken – genom likheterna mellan då och nu – några viktiga frågor: nöjesindustrins makt över medborgarna, statens sanktionering av visst våld och dess politiska kontroll och manipulation av massorna.

KAJ SVENSSON

Scen ur filmen *Gladiators*. Man kunde inte klaga på spektaklen i romarriket.

TV i kväll tisdag 8 maj

SVT1

18.00–19.00 Bolibomba
18.00 Månskensflickan Kaguya-
ahime
18.10 Picknick
18.15 Två snubbar (R)
18.20 Ungerska fabler
18.30 Pojken som inte ville
tvätta sig
19.00 Jukebox
19.30 Rapport
20.00 Dokumentären: Det var
en gång ett BB...
21.00 Gör Det Själv
21.30 Ombord
22.00 Brottsplats Soho
22.50 Nyheter från SVT24
23.00 Kulturnyheter (R)
23.10 Trigger happy TV
23.35 Buddy Faro
0.20–2.20 Nyheter från SVT24

SVT2

18.00 Aktuellt
18.15 Serierast: Ensamma
hemma
19.00 Kulturnyheter
19.10 Regionala nyheter
19.30 Ramp
20.00 Programstart: Vagn i
Arabien
20.40 Programstart: Mellan-
stick: Till minnet av Nirvan
20.55 Programstart: K-märkta
ord

21.00 Aktuellt
21.30 A-ekonomi
21.40 Regionala nyheter
21.50 Sportnytt
22.05 Aktuellt
22.10 Debatt
23.10 Reprisstart: Inkräktaren
0.00 Skolakuten (R)
0.30–1.00 Föräldratid – om
våld (R)

TV3

18.50 TV3 Direkt
19.00 Nanny
19.30 Ishockey-VM: Sveri-
ge-Finland
22.55 TV3 Direkt
23.05 TV3 Sport
23.15 Uefa Champions League
0.15 Gotchal! Pang! Du
är död. Amerikansk actionko-
medi från 1985.
2.15 Fortsätt drömma
2.45 Ricki Lake (R)
3.40–4.35 Torpederna

TV4

18.10 Lokala nyheter
18.25 Vädret
18.30 Nyheter
18.50 Ekonominyheter
19.00 Jeopardy!
19.30 Nya tider
20.00 Äntligen hemma
20.30 När & fjärran
21.00 Ally McBeal
21.25 Om en bok
21.30 Ally McBeal, forts.
22.00 Nyheter
22.15 Lokala nyheter
22.25 Sporten
22.45 Pensacola – vingar av
guld
23.30 En pappa på pottan
23.55 Nyheter och vädret
0.05 London brinner!
1.00 Cracker (R)
1.55 M.A.S.H. (R)
2.20–3.05 Kvinnofängelset (R)

Kanal 5

18.30 Hushåll (R)
18.30 Skeppsbrutna
19.00 Radio

19.30 Vänner (R)

20.00 Popstars
21.00 Villa Medusa
22.00 Fråga Olle
23.00 Radio (R)
23.30 Jay Lenos Show
0.25 Klienten
1.25 Renegade (R)
2.20 Prom Night 2. Amerikansk
skräckfilm från 1987.
3.55–4.25 Hunger – erotisk
mardröm (R)

TV8

Finansnytt sänds 12.58,
16.58, 19.58, 20.58 och
21.58.

Nyheter från Bloomberg
när inga övriga program
visas.

19.00 FBI – bakom kulisserna
20.00 Stulen identitet
21.00 Che Guevara – revolu-
tionens symbol
22.00 Moderna tider – moder-
na samtal
23.00–6.00 Bloomberg

”Tänk dig att
spela golf och
inte tåla green”

Astma och allergi kan drabba vem som
helst, när som helst.

Med din hjälp kan forskarna hjälpa.

Stöd forskningen.

Pg 90 03 74-0 eller Bg 900-3740

ASTMA & ALLERGI FORBUNDETS
FORSKNINGSFOND

www.finanstidningen.se